

A kurzus kódja: BBN-FIL-372.02

A kurzus címe: A nagy erkölcsi kérdések

A kurzus címe (angolul): Ethics: The Big Questions

A kurzus előadója: Joó Mária

A kurzus előfeltétele(i):

A jegyszerzés módja(i): 4 kis házidolgozat, egyenként 1-2 o. vagy 1 min. 6 oldalas.

Követelmények: órai részvétel (referátum) és házidolgozat

A kurzus leírása, tematikája:

Az etikai elméletek és rendszerezésük mellett legalább olyan fontos (ha éppen nem elsődleges!) gyakorlati alkalmazásuk, egy-egy nagyobb probléma megoldásában. Egy taxatív felsorolás alapján együtt kiválasztunk 2-3 területet és különböző filozófusok idevágó nézeteit vitatjuk meg. A saját álláspont kialakítása az órai viták szolgálnak, házidolgozatban érvelni kell mellette.

A területek: A. a személyes (magán-)élet kérdései: család, házasság, barátság, szex, hűség, erények B. élet és a halál (euthanázia, abortusz, reprodukció jogok (bérnyaság, klónozás), állatok felhasználása C. szabadság és egyenlőség: szólásszabadság, drogok, nemi és faji diszkrimináció D. igazságosság: büntetés, gazdasági igazságosság, éhezés és nemzetközi igazs., a környezet védelme.

Sorrend: 1. általános elméleti kérdések (igazolhatóság, választás, univerzális és partikuláris normák, szabályok, értékpluralizmus) 2. alapfogalmak: a jó élet, a becsületes ember, a jó polgár, az egyén és a többi ember viszonya, igazságosság. 3. a mai erkölcsi viták természete, a két ellentétes moráltípus: az arisztotelészi (erényetika) és a nietzschei (MacIntyre alapján). 4. egyes problémakörök, területek (l. fent)

Szövegek: A. Ariszt. NE I. 1-5. 7. 10. 13. II. 1-2. 6-9. (az erény) és Nietzsche: Túl jón és rosszon I. V. VII. IX. rész, témái: ész és vágyak viszonya, az erősebb joga, hierarchia és egyenlőség, arisztokratizmus és demokrácia. B. Ariszt. NE V. könyv az igazságosság jelentései, fajtái.

A. válogatás a barátság, szeretet, vágy, homoszexualitás, prostitúció témához: G. Rubin: Elmélkedés a szexről, V. Bullogh: A prostitúció és a nagy vallások, Mi a baj a prostitúcióval? szöv. gyűjt. www.prostitutio.hu/ konferenciák, olvasókönyv, Lábjegyzetek Platónhoz 4. A barátság szerk. Dékány A. Laczkó S. Szeged, 2005, a nemek közti viszonyok problémája: P. Bourdieu

A kurzushoz tartozó kötelező irodalom:

Nietzsche: Túl jón és rosszon I. V. VII. IX. rész (Bp. Ikon Matúra-sorozat 1995 Tatár Gy. jegyzeteivel)

A. Comte-Sponville: Kis könyv a nagy erényekről Bp. Osiris 2001

Arisztotelész: Nikom. etika (NE) I. és V. könyve (az igazságosság)

A. MacIntyre: Az erény után Bp. Osiris 1999 II-V. IX. fej.

J. B. Elshtain: A család és a polgári élet Világosság 1997/3

Tóth L. szerk. A szex. 1-2. Szöveggyűjt. Bp. Új Mandátum 1998 (G. Rubin, Bullogh, J. Weeks, Simon-Gagnon)

P. Bourdieu: Férfiuralom Bp. Napvilág 2000 vagy in: Hadas M. szerk. Férfiuralom? Bp. 1994

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

MacIntyre i.m. XII. XIV.fej.

Kortárs etika szerk. Fekete L. Bp. Tankönyvk. 2004 (Toronyai G. Molnár L. dr. Kovács J.)

S. Bok: A hazugság Bp. Gondolat 1983

Hársing László etika-tankönyvei

Heller Ágnes: Morálfilozófia Bp. Cserépfalvi 1996, Ált. etika Bp. uo.1994, Túl az igazságosságon Bp. Gondolat 1990

Kis János: Az abortuszról Bp. Cserépfalvi 1992

Ethics in Practice ed. Hugh LaFollette, Oxford, Blackwell 1997

The Blackwell Companion to Ethics ed. P. Singer Oxford Readers 1994

C. Pateman: The Sexual Contract. Cambridge, Polity Press 1988